

Avstriyada turizm işinin təşkili

Ərazisi: 83.9 min kv. km (dünyada 112-ci yer).

Əhalisi: 8.2 mln nəfər (dünyada 87-ci yer).

Paytaxtı: Vyana (1.6 mln nəfər).

Dövlət dili: alman dili.

Din: xristianlıq (katolisizm və protentastizm).

Milli pul vahidi: Avstriya şillingi.

Avstriya hazırda Avropanın ən iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrindən biridir. O, II dünya müharibəsi illərində öz gözəl tarixi memarlıq abidələrini dağılmaqdan qoruyub saxlaya bildi. Gözəl saraylar, mehmanxanalar, yollar hələ müharibədən əvvəl tikilmişdi. Onlar daima ölkənin tükənməz turizm resursları hesab olunur.

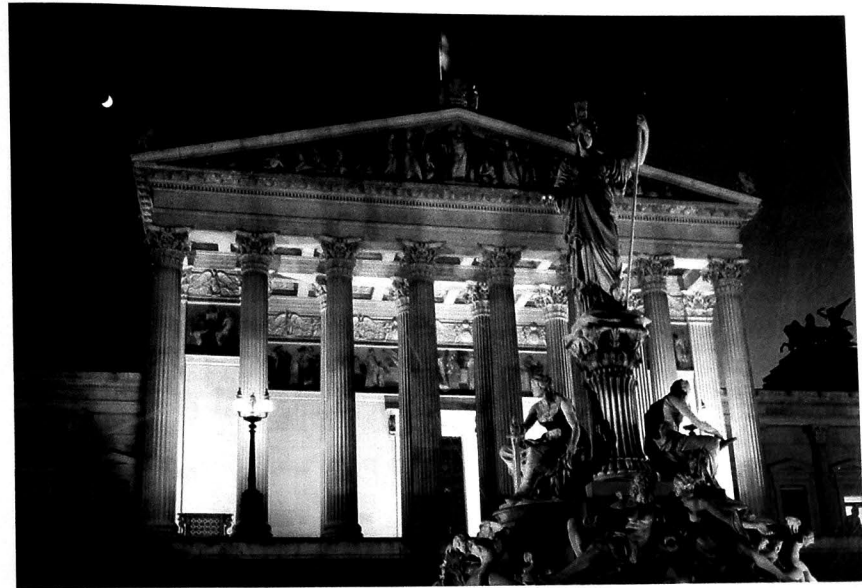
Avstriya ərazisi və əhalisinin sayı Azərbaycan ərazisi və əhalisi ilə demək olar ki, eynidir.

Lakin Avstriya iqtisadiyyatında turizm əhəmiyyətli yer tutur. 1998-ci ildə Avstriya beynəlxalq turizmdən 12.2 mlrd \$ gəlir götürmüşdü.

Avropada turistlərin sərhədləri keçməsi ilə bağlı statistik məlumatlar qeydə alınır. Müxtəlif gecələmə yerlərində yerləşdirmə və bu yerlərdə keçirilmiş tur/günlərinin miqdarına görə burada turizmin vəziyyəti haqqında mühakimə yürüdürlər. Coğrafi nöqtəyi-nəzərdən Avstriya Avropanın şimali ilə cənubunu, şərq ilə qərbi birləşdirən yolların kəsişdiyi yerdə mövqə tutur. Şimal-cənub, qərb-şərq istiqamətində hərəkət edən turistləri Avstriyanın gözəl avtomobil yolları cəlb edir. Onların əksəriyyəti bir günlük turistlərdir. XX əsrin 80-ci illərinin sonunda sosializm düşüncəsi ilə Qərb arasında olan "dəmir örtük" götürüldəndən sonra onların sayı əhəmiyyətli dərəcədə artdı. 90-cı illərin əvvəlində Macarıstan, Çexiya, Slovakiya, Polşa kimi qonşu ölkələrdən Avstriyaya gələn turistlərin fəallığı gücləndi.

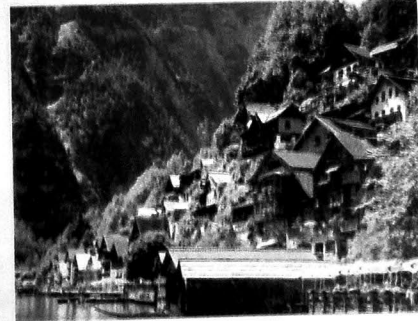
Polşadan bir qayda olaraq alıcı turistlər daha çox gəlir. 1990-cı ildə xarici tursitlər

Avstriyada üst-üstə 99.7 mln tur/gün, ölkədaxili turistlər əsasən ölkənin cənubunda istirahət edən paytaxt sakinləri 30.6 mln tur/gün keçirmişdilər. Avstriyalılar öz ölkələrində səyahət etməyə o qədər də maraq göstərmir, Aralıq dənizi sahillərində və qışda dağ kurortlarında dincəlməyə üstünlük verirlər. Bu amil turistlərin yerləşdirilməsi strukturuna mənfi təsir etdi. Bu yaxınlara qədər avstriyalılar özəl sektorda otaq tuturdular. Lakin 90-cı illərin əvvəlində beynəlxalq turizmin artan ehtiyaclarını ödəmək üçün özünəxidmət sektorunda yerləşdirmə yerlərinin sayı artdı (1985-ci ildə 7% müqabilində, 1991-ci ildə 11.8%).

Hazırda Avstriya qış idman növləri üzrə lider mövqeyi tutmuş beynəlxalq turizm mərkəzidir. Buna uyğun olaraq beynəlxalq turizm də ölkənin qərbində, dağlıq hissəsində cəmləşib. 1992-ci ildə Avstriyaya gələn qonaqların 70%-i Vorarlberq, Tirol, Zalsburq kimi üç əyalətdə dincəlmişdi. Avstriyanın dağlıq, xizək kurortları hələ müharibədən qabaq böyük zövqlə tikilib.

Burada ayaq xizəyi məktəbi fəaliyyət göstərir, həvəskarlara düz yerdə ayaq xizəyi sürməyi öyrədirlər. Ayaq xizəyi muzeyində xizək idmanı kompleksləri nümayiş etdirilir. Hər il ayaq xizəyi idmanı üzrə beynəlxalq yarışlar keçirilir, Tamesiyaya çoxlu qonaq gəlir. Avstriyada, ayaq xizəyi bazası ilə hələ 1901-ci ildə yaradılıb. Son yüz ildə dağa qaldırma texnikası xeyli təkmilləşmiş, yeni burax qaldırıcıları tikilmişdir. Eyni zamanda xizəkdə gəzintilər, hava şarlarında

uçuşlar, başqa əyləncə və idman növləri təşkil edilir və konki sürmə yarışları təşkil keçirilir. 300C şaxtada at qoşqusunun çəkdiyi xizəkli arabada gəzinti heyrətətamiz mənşərədir. Ehtiras coşqunluğu, enerji, qüdrət, cəsərət qış istirahətinin layiqli sirdaşlarıdır. Uşaqlarını özü ilə gətirən turistlər ayaq xizəyinə qalxır, uşaqlarını xizək arabacılığına əyləşdirirlər. İdman bütün istirahət günlərini zənginləşdirir. Avstriyada əksər qış günlərində havalər gүнəşli keçir.

Avstriyaya qonaqlar başlıca olaraq Almaniya, Niderland və Böyük Britaniyadan gəlir. Bu üç ölkədən gələn turistlərin payına tur/günlərin 80%-i, səfərlərin yarısı isə Almaniyanın payına düşür. Ondan sonra Niderland, İtaliya, Böyük Britaniya, İsveçrə, Fransa, ABŞ, Belçika, İsveç, Şərqi Avropa ölkələri və s. gəlir.

İsveçrəyə (1992-ci ildə bütün yerləşmə yerlərində tur/günlərin 43.6%-i) nisbətən Avstriya Almaniya (1992-ci ildə bütün yerləşmə yerlərində tur/günlərin 64.8%) bazarından daha çox asılıdır. Avstriyalılar üçün İtaliya bazarı son dövrdə xeyli genişlənmışdir (1987-ci ildə - 1.6 mln tur/gün, 1992-ci ildə 3.6 mln tur/gün).

İsveçrəyə nisbətən Avstriyada "basabas" mövsümü daha dəqiq müəyyənləşib - yayda avqust ayına, qışda isə fevral ayına təsadüf edir.

Alp dağları ölkələri olan İsveçrə, İtaliya, Fransa, Almaniya, Sloveniya kimi Avstriyada da qış turizminin şöhrəti artır. Nəticədə bu ölkələrdə ekoloji şərait gərginləşir və ekoloji tarazlığın bərpası problemi meydana çıxır.

Hazırda Avstriya beynəlxalq turizmin təşkilinə görə Avropa ölkələrindən heç də geri qalmır. Bu ölkədə eyni zamanda ölkədaxili turizm işi dünya standartlarına uyğun təşkil edilir.

● İ.HÜSEYNOV,
*Kulturlogiya elmləri
doktoru*

